

Krikščioniškojo gyvenimo kelionėje

„Ir atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams“ - šiuos žodžius maldoje kartojame kasdien, tačiau daug rečiau susimąstome, jog prašydami atleidimo arba bandydami atleisti kitam visuomet sugrįžtame prie visiems žinomos tiesos: „krikščionio gyvenimas neįmanomas be atleidimo...“. Tačiau kita vertus, šie žodžiai įveda į nelengvą diskusijų temą, kurią vainikuoja paprastas klausimas: kaip atleisti kitam? Ar apskritai atleidimas šiandien yra įmanomas? Norėdami sužinoti atsakymus į šiuos ir daugelį kitų klausimų, kalbiname seminarijos dėstytoją dr. Ireną Eglę Laumenskaitę, kuri mielai sutiko su mumis pasikalbėti ir pasidalinti savo įžvalgomis.

Dėstytoja Egle, mūsų pokalbį norėčiau pradėti nuo paprasto ir konkretaus klausimo: kas iš tikrųjų yra atleidimas?

Apie tai dabar tiek daug rašoma, tiek kalbama... Supranti, kad tai teisingos įžvalgos, geri pamokymai, bet atleisti taip paprastai nesiseka. Gal todėl, kad pernelyg psichologizuojama arba „spiritualizuojama“ ir

norima nuskausminančio efekto – kaip tabletę išgėrus. Taigi, pradėsiu nuo tipiško požiūrio. Problema atleisti atsiranda, kai patiriu skriaudą, kurią man padaro kitas asmuo – kai esu sužeidžiamas santykio, pakertančio mano pasitikėjimą tuo asmeniu. Jei asmuo labai svarbus ar artimas, ši patirtis mane kažkaip užveria ne tik jam, bet ir gyvenimo džiaugsmui. „Užsikietinam“ ne vien kitiems, bet ir sau, nors ilgainiui, kai pirma reakcija atslūgsta, to paprastai nebepastebim. Būtent čia psichologija šiandien sutelkia dėmesį. Dažniausiai teigiama, jog „atleisti reikia tam, kad man būtų geriau“. Yra suprantama, kad mane sužeidžia realus santykis, tačiau matant žmogų kaip individą, kuris siekia autonomiškumo ir pats yra sau atskaitos taškas, manoma, jog reikia atleisti tam, kad išsilaisvinčiau nuo neigiamų emocijų – nuo savotiškos emocinės priklausomybės nuo skriaudiko, nes dabartinis reagavimas nėra veiksmingas; ir tai įvyks, kai priimsiu sprendimą, kad manęs daugiau nevaldys jausmai ir mintys apie tą žmogų. Ką tai reiškia? Aš užversiu savo jausmus, savo atvirumą, kuris visada reiškia ir galimą pažeidžiamumą, ir nukreipsiu valią, kaip dabar sakoma, konstruktyviems tikslams. Kuo paprastai jie pasireiškia? Pasinėrimu į darbą, veiklą, kuri padeda užsimiršti, atgauti pusiausvyrą, pasijusti saugiau. Psichologai yra teisūs tuo, kad tam, jog nelikčiau mane paralyžiuojančio sužeidimo auka ir atgaučiau gebėjimą bei norą veikliai gy-

venti, reikia valingai apsispręsti nebepriklausyti nuo tos situacijos ar asmens, prisiimant atsakomybę už savo gyvenimą ir naują kryptį. Bet ar nuo valingo sprendimo žaizda užgyja? Greičiausiai ji tampa „neutralizuota“, giliau paslėptu pūliniu. Užteks panašios situacijos į tą, kurioje patyriau sužeidimą, panašaus „pavojaus“, ir netikėtai stipriai sureaguosiu, išreikšdamas priešišumą, pyktį, baimę, įtarumą ar dar ką panašaus.

Kas tuomet manyje turi įvykti, kad nuoširdžiai atleisčiau kitam?

Atleidimas yra esmingesnis dalykas. Būtina ne tik keisti nuostata, bet išgydyti ir jausmus, kurie taip paprastai nepasiduo- da mano sprendimams. Tam neretai reikia ir psichoterapeuto pagalbos. Kaip esame jau girdėję, yra svarbu skirti sužeidėją, sužeidimą kaip įvykį ir jo skausmą. Ir psichologai sako, kad reikia blaiviai suprasti, jog mus sužeidžia netobulas žmogus – turintis savo žaizdų, problemų ir pan., žodžiu, kaip ir visi nuodėmingas. Todėl net ir mylimo ar gerbtino žmogaus nereikia idealizuoti ir reikalauti iš jo tobulumo; siūloma pažvelgti į jį naujai – netgi su empatija. Galiu blaiviai, t.y. naujai pažvelgti ir į patį įvykį. Išskyrus santykius vaikystėje su tėvais, visuose kituose santykiuose, t.y. su bendraamžiais ar jau būdami suaugę, dalyvaujame ir patys. Taigi, nėra taip, kad visa atsakomybė už konfliktą tektų tik vienai pusei. Todėl čia reikia pagalbos pamatyti kur turėjau priimti man, o ne kitam priklausančią atsakomybę, kad kitą kartą vėl nepatekčiau į panašią situaciją, kas dažniausiai ir vyksta. Kaip sakoma, „užkliuvo už varčios, ir vėl nuo pradžios“. Taigi, pirmieji du dalykai yra racionalizuojami, bet skausmas – ne. Jei esame patyrę gilų sužeidimą, žinome, kad patys iš savęs nepajėgime iki galo, iš tikros širdies atleisti – sužeidimo patirtis ir skausmas kažkur užsilieka ir mus blokuoja. Svarbu tą skausmą pripažinti, jame išbūti, jį „apčiuopti“ ir tada kažkokiu būdu atiduoti. Gal išsakyti, tiesiogiai ar netiesiogiai. Bet atleidimas, jei kalbame ne tik apie jo tiesioginį poveikį mums, bet ir apie prasmę, yra gilesnis dalykas.

Ar tam, kad tikrai atleisčiau, turiu tikėti Dievą?

Jei kalbame apie atleidimą, kuris perkeičia mane ir mano santykių, – taip. Bet ką reiškia tikėti Dievą? Tikėti, kad Jis yra, nepakanka, nes tikėjimas kaip žinojimas, kad Jis mane myli, manęs gailisi dar nėra gyvenimas su Juo ir iš Jo. Mes daug ką žinome ir net kitiems galime patarti teisingai. Pvz., žvelgti į savo kaltininką taip, kaip Jėzus žvelgė į Judą arba į Jo išsiginusį Petrą – su meile. Bet tai, tiesą sakant, tik išryškina begalinį skirtumą tarp Jo ir mūsų. Taip, aš galiu ir turiu šauktis Dievo malonės, kad perkeistų mano širdį – tam reikia pasitikėjimo, laiko ir bendrakaikeivių. Bažnyčioje jau rengiamos išgydymo pamaldos, rekolekcijos, kuriose patiriame Dievo gydančią galią. Bet atleidimui reikia ne tik kitų maldos, bet ir mūsų pačių troškimo atleisti. Todėl besimeldžiančių liudininkų akivaizdoje pradėta praktikuoti malda prašant Jėzų – Jo vardu ir Jo Meilės galia – manyje atleisti mano sužeidėjui, nes aš pats savo pastangomis to padaryti nepajėgiu. Tai labai tikra, nes tik *Jo žaizdomis mes būsimė išgydyti* – panardinę savo kančią į Jo Kryžiaus kančią iš meilės mums...

Jūs minėjote ir mūsų dalį konflikte – mūsų kaltę ir mūsų atsakomybę. Tačiau neretai būna taip, kad netgi priėmus Susitaikinimo sakramentą, nepavyksta atleisti...

Labai svarbu žmogiškų santykių dramoje atpažinti ir savo meilės stoką. Taip, „*Atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams*“... iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad pirmiausia aš turiu atleisti, ko

tiesą sakant, nepajėgiu, o tada jau Dievas man atleis. Tačiau aš galiu kitam atleisti, kai sau atleidžiu – kai priimu Dievo atleidimą už savo sąmoningas ir nesąmoningas, valingas ir nevalingas kaltes, kurių apstu. Tik tuomet aš nebestoviu teisingai priešais savo kaltininką. Bet tam reikia esminės išpažinties – savęs matymo Jėzaus meilės žvilgsnyje, o ne tipišku nedorybių protokolo. Būtent šito gilaus savęs pažinimo mes ir stokojame, nes mūsų dvasingumas ir geri patarimai pernelyg išoriški – sutelkti į teisingus veiksmus, pastangas kultivuoti dorybes, kaupiti nuopelnus ir ... teologines

žinias. To išvirkščioji pusė – vien emocinis tikėjimo išgyvenimas ir dabar paplitęs jo psychologizavimas. Taip, teologinio išmanymo mums labai stinga, bet teologija – *Theo-Logos* – turėtų būti veiksminga kaip Dievo žodis, kuris tarsi dviašmenis kalavijas „*prasiskverbia iki sielos ir dvasios atšakos, iki sąnarių ir kaulų smegenų, ir teisia širdies sumanymus bei mintis*“ (Žyd 4, 12). Adekvati teologija, kurią atpažįstame Bažnyčios tėvų raštuose, mane pastato Dievo akivaizdon, nukreipdama šviesą į mano „vidurius“, į man nelabai pažįstamą mano paties tamsą, kad realiai matyčiau ką turėčiau sudėti po Jėzaus Kryžiumi – Jam atiduoti. Kitaip dažnas patarimas „atsiversti Jėzui“, „viską Jam atiduoti“ skamba kaip neveiksmingas burtažodis. Tačiau ši skausminga akistata su savimi, kurios mes nesąmoningai vengiame, yra išlaisvinanti, nes mes savo tikrovę pamatome Dievo meilės

žvilgsnyje, todėl galime ne tik pripažinti, bet ir trokšti ją keisti. Kada Evangelijos pasakojime Jėzus išgydo? Kai visos žmogaus pastangos pačiam pasveikti yra visiškai išsemiamos – kai Dievui atsiuduodama besąlygiškai, ryžtingai ir nuolankiai, t.y. pripažįstant savo tikrąją padėtį. Ir ką pirmiausia Jėzus sako? „Sūnau, dukra, tavo nuodėmės tau atleistos“, ir tik po to „esi išgydytas, pagijusi, eik...“ Bet galiu eiti tik tuomet, kai matau kur, kai realiai einu, o ne mane iš palengvėjimo apsvaigusį kojos kažkur neša.

Ar atleidimas yra Dievo dovana?

Tikrai taip. Bet ne tik ta prasme, kad kažką kaip daiktą ar patirtį gauname neužtarnautai ir neatlyginamai. Atleidimą kaip širdies išlaisvinimą ir išgydymą gauname iš Dievo kaip malonę, tačiau dovanai ta prasme, kad dovana yra tol dovana ir tiek dovanai, kol ir kiek ji yra realus santykis tarp dovanotojo ir dovaną priimančiojo. Gal mums net sunku tai suprasti, nes dovaną labai sudaiktinam ar nusavinam. Kai kalbame apie Šventosios Dvasios dovaną, suprantame, kad ji yra konkreti malonė mums. Bet ši malonė netampa mūsų nuosavybe, nes duodama per mus Bažnyčiai, kad sklistų ir veiktų joje. Tuo tarpu atleidimą mes linkę suprasti kaip išlaisvinimą iš kančios, iš užvertumo. O kam? Kad sveiki būtume? Turbūt pridursime – meilei, džiaugsmui. Tačiau ar nesuprantame to pernelyg psichologiškai, t.y. kaip būseną, išgyvenimą ir tiek? Čia vertėtų klausiti, kuo krikščionybė radikaliai skiriasi nuo kitų religijų? Ar atsimenate pasakojimą apie ne-

regio išgydymą, kurį skaitome Evangelijoje pagal Joną? Pamatę neregi mokiniai Jėzaus klausia: „*Rabi, kas nusidėjo – jis pats ar jo tėvai, – kad gimė neregys?*“ Ir ką Viešpats atsako? „*Nei jis nenusidėjo, nei jo tėvai, bet jame turi apsireikšti Dievo darbai.*“ (Jn 9,2-3). Krikščionis klausia ne kodėl, už ką, bet dėl ko, vardan ko. Kančia ar netektis mane tarsi užlaiko, gręžia atgal, ir ten ieško atsakymų, galimai kitų sprendimų arba akina tiesiog viską nutraukti, palikti. O gyvenimas iš Dievo, be kurio žinios nė vienas mano plaukas nuo galvos nenukrenta, kreipia mane į susitikimą su Jėzumi *čia ir dabar*, ir tik per tai – į eschatologinę perspektyvą. Jis ir mano praeitį išgydo tiek, kiek Jam dabar atsiveriu. Atleidimas atveria mane naujam, realiam,

nes nuolat įgyvendinamam, todėl labai konkrečiam didesnės meilės santykiui su Dievu, manimi pačiu ir kitais – Dievo dovanai man ir per mane kitiems. Bet atvirumas naujam gyvenimui reiškia ir naują atvirumą mūsų trapumui santykiuose. Ne „batmanais“ turėtume tapti, ne sveikuoliais, bet labiau pažeidžiamais, t.y. jautresniais kitiems. Jėzaus žodžiai Pauliui „*mano galybė tampa tobula [tavo] silpnume*“ (2 Kor 12, 9) yra skirti ir man. Tik taip per mane srovens Dievo meilė, tik iš sužeidžiamos mano širdies trykš Jo gyvybės srovės. Todėl Petru, klausiančiam „*Viešpatie, kiek kartų turiu atleisti savo broliui, kai jis man nusikalsta?*“, Jėzus jam atsako: „*Aš nesakau tau – iki septynių, bet iki septyniasdešimt septynių kartų*“ (Mt 18, 22), t.y. begalę kartų.

Ką tuomet reiškia atsiverti didesnei meilei? Pavyzdžiui mane labai paliečia pasakojimas apie nusidėjėlę, išdrįsusią fariziejaus namuose sutikti Jėzų, kuris ten buvo pakviestas pietų, ir pulti Jam į kojas. Savo teisume užsikietinusio fariziejaus akivaizdoje Jėzus į tai atsako: „*Jai atleidžiama daugybė jos nuodėmių, nes ji labai pamilo. Kam mažai atleista, tas menkai myli*“ (Lk 7, 47). Lieka tarsi neaišku, ar mums atleidžiama, kai labai mylime, ar mes labai pamilstame, nes mums daug atleidžiama? Tėvas Paolo Molinari sako, kad ir taip, ir kitaip... Atsiverdamas didesnei meilei galiu prašyti ir Dievo gailestingumo ne tik man, bet ir

mane sužeidusiam asmeniui, kaip Steponas meldė „*Viešpatie, neišskaityk jiems šios nuodėmės!*“ (Apd 7, 59). Kadangi atleidimas yra naujas santykis, jis reiškia ir dar vieną galimybę – susitaikinimą. Galimybę man neteisingumą padariusiajam pradėti naujai bendrauti su manimi – per Dievo duodamą didesnės meilės santykį abiem naujai susitikti, turėti rytojų, kuriame ne blogiui priklauso paskutinis žodis.

Parengė „*Teesie*“ redakcija

Minint Dievo Gailestingumo metus...

Apie tai, kas svarbiausia...

Vyskupų paskelbti Dievo Gailestingumo metai prasidėjo išpūdingai. Į kiekvieną vyskupiją nukeliavo Gailestingumo Jėzaus paveikslų kopijos, paveikslėliai, kardinolo Audrio Juozo Bačkio laiškas. Šiuo metu įgyvendinami kiti sumanymai ir planai. Organizuojamos pilgrimi-

minės kelionės, susitikimai, konferencijos. Žodžiu – vyksta. Ir vyksta daug. Lieka tik vienas mažas BET.

Visos aukščiau minėtos iniciatyvos – tai tik priemonės siekiant tikslų, kuriuos Vilniaus metropolitas Bažnyčiai Lietuvoje iškėlė savo 2011 m. sausio 6 dienos laiške. Tikinčiamam įteiktas Gailestingumo Jėzaus paveikslėlis turi atkreipti dėmesį į Dievo Gailestingumo slėpinį. Pilgriminė kelionė į Vilnių, Gailestingumo miestą, greičiausiai paliks daug išpūdžių ir prisiminimų. Išklaudyta konferencija atvers naujus horizontus, leis pažvelgti į gyvenimą iš kitos perspektyvos. Visa tai turi paliesti žmonių sąžines, išlaisvinti juos iš melo dėl savo nekaltumo ir galiausiai atvesti į susitikimą veidas Veidan su Dievu, kuris yra Gailestingumas. Kaip? Prie klausyklos.

O čia iškyla viena problemėlė. Galbūt mūsų parapijų ar vienuolių bendruomenėse, maldos būreliuose iš tiesų gerai pasirengėme Gailestingumo metams. Kelionei į Vilnių užsakėme patogų autobusą su oro kondicionieriumi. Susitarėme su kurios nors vienuolijos seserimi ar broliu, kad mums papasakotų apie šv. ses. Faustinos ar pal. kun. Mykolo Sopočkos gyvenimą Vilniuje. Pakvietėme gerą rekolekcijų vadovą. Įsigijome pakankamai paveikslėlių su Dievo Gailestingumo vainikėliu ir jais

papildėme nebenaują ir galbūt truputėlį ištuštėjusią spintą zakristijoje. BET AR ŠIA PROGA ATNAUJINOM SENĄ, PRIMIRŠTĄ, GALBŪT DABARTINIAM MŪSŲ BAŽNYČIOS AR KOPLYČIOS PAPUOŠIMUI NELABAI TINKAMĄ KLAUSYKLĄ? Jei dar ne, turbūt pats laikas tai padaryti, nes ne išdalytų Gailestingumo Jėzaus paveikslėlių skaičius, o būtent žmonės, kurie artinasi prie klausyklos grotelių, bus lakmuso popierėlis, rodantis visų mūsų sielovadinių pastangų ir darbų efektyvumą.

Tačiau klausyklos atnaujinimas – tik pirmas etapas darbų, kuriuos būtina atlikti. Taip pat reikia mąstyti, ką daryti, kad galbūt po ilgos pertraukos prie klausyklos prieinančios žmonės iš tikrųjų galėtų patirti Dievo gailestingumą arba, kitaip sakant, kad jų išpažintys taptų naujo kelio pradžia, o ne tik vienkartinis epizodu. Tam būtinos atviros kunigų širdys, pasirengusios – ir ne vien artimiausias 365 dienas – savo nusiteikimu liudyti Dievo Meilę, tampant klausyklos kankiniais.

Deja, labai apgailestaujant tenka pripažinti, kad didžiulis mūsų laikų sielovados pralaimėjimas yra silpnas kunigų pasirengimas nuodėmklausyčių tarnystei, kylantis iš to, kad kunigiškame ugdyme pernelyg stipriai akcentuojamas vien tik dogminis šios tarnystės aspektas, t. y., kad „sakramentai veikia *ex opere operato*“ (pažodžiui: vien dėl to, kad veiksmas atliekamas), pamirštant, kad: „penitento patiriama ramybė didele dalimi priklauso nuo Atgailos sakramento teikėjo asmeninio šventumo, nuo žinių, kurias jis nuolat papildo, bei jautrumo psichologinėms problemoms, nuo jo

žmogiško supratingumo; juk kaip tik jis ragina išverti gautoje malonėje, stiprina pasitikėjimą išganymo galimybe, skatina nuolankiai dėkoti Dievui“ (Jonas Paulius II, *Kunigiška tarnystė Atgailos sakramente. Popiežiaus kalba Apaštalinės penitenciarijos nariams* in L'Osservatore Romano).

Tikintieji skundžiasi, kad klausykoje duodami patarimai yra, na,... nekokie arba netgi tampa nuodėmklausio kompetenciją pranonstančiu teisimu bei kaltinimu. Be to, pasitaiško ir išties skandalingų atvejų. Štai keletas pavyzdžių.

Kažkada sutikau moterį, su apmaudu kalbėjusią apie savo nutolimą nuo Bažnyčios ilgiems metams. Ieškodama nuodėmklausio patarimo ir dvasinio palaikymo, ji buvo išplūsta ir pažeminta dėl to, kad sudarė santuoką su išsiškyrusiu vyru. Ir tai vyko stebint laukiantiems eilėje prie klausyklos! Kaip pati sakė, ji priėjo prie klausyklos, nes jautėsi slegiama kaltės. Puikiai suvokė atsakomybę dėl savo padėties. Žinojo, kad negali gauti išrišimo.

Norėjo, kaip samarietė iš Jono Evangelijos, išgirsti vilties žodžius. Troško, kad jai kas nors pasakytų, ką daryti, kad ateityje vėl galėtų susitikti su Jėzumi Susitaikinimo sakramente. Vietoj to išgirdo, kad yra neverta Dievą regėti svetimautoja.

Kitas realus pavyzdys – jaunas vyras su homoseksuali polinkiu. Priėjo prie klausyklos, kad kas nors jam ištiestų pagalbos ranką, nes jautė, kad krenta vis gilyn. Pasiryžo absoliučiam atvirumui, kuriuo norėjo pelnyti nuodėmklausio pasitikėjimą. Ši išpažintis turėjo visiškai pakeisti jo gyvenimą. Tačiau sužinojo, kad yra begėdis, blogesnis už laikinį padarą. Po šio atsitikimo paliko Bažnyčią ir pakeitė religiją. Iki šiol širdyje nešiojasi apmaudą kunigams, nes sunkiausią gyvenimo akimirką nepadėjo jam atrasti tiesaus kelio.

Ką daryti, kad ateityje tai nesikartotų, kad nusidėjėlio susitikimas su Jėzumi Susitaikinimo sakramente gimdytų troškimą grįžti pas Jį, skatintų ilgėtis vis glaudesnio santykio, o nesibaigtų ryšio su Dievu nutraukimu ar netaptų tikrąja „klausyklos baimės“ priežastimi. Būdas yra tik vienas. Jį priminė Jonas Paulius II:

„Mes, kunigai, iš savo patirties galime pasakyti, kad kuo stropiau naudojames Atgailos sakramentu, patys išpažintį atlikdami dažnai ir gerai pasirengę, tuo geriau atliekame nuodėmklausių tarnystę ir užtikriname išpažinties veiksmingumą penitentams. Ir didele dalimi ši tarnystė praranda savo veiksmingumą, jei mes patys nustojame būti gerais penitentais“ (Jonas Paulius II, *Reconciliatio et poenitentia*).

Žodžiu, Gailestingumo metai yra puiki proga kunigams atnaujinti savo sakramentinį gyvenimą. Atgailos sakramentas yra kaip vaistas, atrama ir kelrodis. Kunigas, kreipdamasis į brolių kunigystėje ir prašydamas išrišimo, pats akivaizdžiai patiria, kad yra ne tik sakramentų teikėjas, bet visų pirma – išganytųjų Tautos narys. Tik tas, kuris patyrė silpnumą ir bejėgiškumą dėl savo paties nuodėmės, gali tapti Dievo gailestingumo apaštalu.

Už „klausyklos arogancijos“ dažnai slypi nesuitaikymas su savimi, atleidimo trūkumas ar savojo silpnumo nepriėmimas. Paradoksalu, bet labiausiai kritiškai esame tiems žmonėms, kurie daro tai, apie ką patys svajojame ar ko ilgimės, bet bijome pripažinti. Ši aukso taisyklė galioja taip pat ir kunigams. Reguliariai praktikuojama išpažintis leidžia kunigui įsigilinti į netvarkingas mintis ar troškimus, išsivaduoti iš slepiamų kompleksų ar silpnybių pasaulio, padeda įveikti nebrandų kaltės jausmą. Kunigų žaizdos, jei jos patikimos Dievo gailestingumui, tampa malonių šaltinių kitiems.

Prasidėjus Dievo Gailestingumo metams lieka linkėti visiems kunigams, kad tai būtų asmeninio susitikimo su Dievo gailestingumu mūsų silpnumo ir negalios gelmėje laikas. Esu tikras, kad tai padės kunigiškai tarnystei klausykoje tapti dar vaisingesne, taip įgyvendinant mūsų ganytojo iškeltus kilnius tikslus mums visiems.

O pabaigoje dar vienas kvietimas – viso gyvenimo ar bent jau kunigiškos tarnystės metų išpažintis. Tai – geriausia dovana, kokią kunigai gali suteikti savo parapijiečiams ar ganomiesiems Dievo Gailestingu-

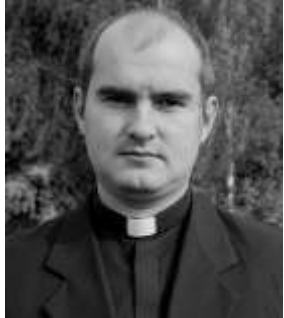
mo metų proga. Kunigas, kuris suvokia savo silpnumą ir nuodėmingumą, jį priima ir Išpažinties sakramente patiki Dievui, gai-

lestingajam Tėvui, tampa regimu Dievo gailestingumo ženklu. Toks kunigas, sekdamas Kristumi, nesibjaurės žmogišku silpnumu. Jokia nuodėmė jo nepiktins. O tiems, kuriuos ji atitolino nuo Dievo, ras šiltų paramos ir vilties žodžių. Jis nebegalės griežtai teisti ir kaltinti, nes pats patyrė Dievo Meilės galią, kuria nori dalytis su savo tikėjimo broliais, ištvėringai laukdamas klausykoje pas Dievą sugrįžtančių pasimetusių ir sužeistų avių.

Br. Mariusz Maria, FGM.

Dievo Žodžio apmąstymai

„Ir niekas nevožia indu degančio žiburio, bet jį stato į žibintuvą, kad šviestų visiems, kas yra namuose. Taip tešviečia ir jūsų šviesa žmonių akivaizdoje, kad jie matytų gerus jūsų darbus ir šlovintų jūsų Tėvą danguje“. (Mt 5,15-16)

Perskaičius šią evangelijos ištrauką, norisi kalbėti apie išdidumą, dar labiau, apie pagrįstą išdidumą. Paklauskite, kodėl? Tikriausiai ne vienas iš jūsų svarstėte apie gyvenimo išmintį, talentus, turtus, tikslus, vertybes, žinojimą. Manau, kad joks kitas sprendimas nėra taip svarbus ir reikšmingas žmogui kaip tas, kuriuo jis save įvertina. Tad ar kalbėjimas apie save: „esu išmintingas, gabus ir turtingas“ yra puikybės proveržis, ar teisingas Dievo dovanų savyje įvertinimas?

Evangelijos ištrauka aiškiai nurodo, kad tai ką turime geriausio, negalime paslėpti po „indu“.

Asmeninės vertės jausmas, arba kitaip tariant pagrįstas išdidumas – kaip jau nurodo pats pavadinimas – yra susijęs su svarbiais žmogaus gyvenimo dalykais. Ką tai reiškia?

Jau Aristotelio filosofijoje atrandame tai, kas apibrėžiama

kaip „etiška tobulybė“. Galima būti išdidžiam tik tada, kai turima „etiškos tobulybės“ dorybė. Manau, kad galima būti išdidžiam savo moraliai teigiamuose vertybėse, arba moraliai teigiamuose veiksmuose. Nes moraliai teigiami dalykai ateina iš Dievo. O iš Dievo kyla tai, kas priklauso Išganymui ir tobulybei, ir nuolankumas anaip tol nereikalauja, kad žmogus neigtų, jog turi Dievo dovanas ir tuo pat metu be saiko „aukštintų“ Dievo dovanas kitame žmoguje. Būtent savivertės pobūdis, teigiamas ar neigiamas, turi didelės įtakos žmogaus galvojimui, jo emocijoms, troškimams, vertybėms ir tikslams.

Labai svarbu yra tai, kam demonstruojame savo talentus, sugebėjimus, turtus. Manau, kad pagrįstai išdidaus žmogaus bruožai atsiskleidžia tame, jog jis nieko ne prašo, skuba padėti kitam,

yra drovus, nors ir yra apdovanotas Dievo dovanomis. Taigi, turime teisę savo išdidumui, bet ne visada reikia jį demonstruoti. Manau, kad čia yra labai reikalinga nuolankumo dorybė, kuri koreguoja mūsų kompetencijų demonstravimą.

Asmeninės vertės jausmas yra svarbus dalykas, nes žmogus turintis nepilnavertiškumo jausmą, nesugeba tvarkyti daugelio dalykų savo gyvenime. Kiekvienas iš mūsų siekia to, kas mums priklauso, tačiau perdėtai kuklūs žmonės susilaiko nuo kilnių darbų galvodami, kad tam nėra pakankamai subrendę. Ar į tai kviečia minėtoji evangelijos ištrauka? Ne. Taigi asmeninės vertės jausmas gyvenime yra reikalingas, jis leidžia mums veikti ir nugaleti sunkumus ir trukdžius, kuriuos sutinkame gyvenimo kelyje.

Skaitant minėtą evangelijos ištrauką, atsiranda taip pat ir kontroversiški teiginiai. Nes tie, kurie pernelyg vertina save, yra išpuikę. Taip, išpuikę. Išpuikę žmonės yra kvaili ir nepažįsta save pačių, siekia aukštumų, kurios atneša jiems garbę. O pagrįstai išdidus žmogus, turintis teigiamą savęs vertinimą, nėra liežuvautojas, nepasakoja apie save nei apie kitus, nes jam nerūpi nei tai, kad jį girtų, nei tai, kad kitus peiktų. Žmogus turintis teisingą pilnavertiškumo jausmą neprivalo apie tai kalbėti ir rodytis kitiems. Aišku, būna gyvenime situacijų, kai reikia pasakyti ką sugebu, reikia parodyti savo sugebėjimus ir talentus. Tačiau tai daryti reikėtų tik dėl svarbių priežasčių pvz.: žmogus ieško darbo ir privalo parodyti savo kompetencijas.

Taigi manau, kad asmeninės vertės jausmas (pagrįstas išdidumas) neprieštaruoja nuolankumui. Gerai yra būti pagrįstai išdidžiam ir tuo pačiu metu turėti kuklumo dorybę. Gerai žinome, kad siekimas kažko didelio pasitikinti tik savo jėgomis prieštaruoja nuolankumui. Tačiau siekimas kažko didelio pasitikinti Dievo pagalba, neprieštaruoja nuolankumui, ypač kai savo nuolankume atsiduodame į Dievo rankas.

Todėl, ugdant savo vertės jausmą turime nepamiršti, kad esame Dievo vaikai ir Dievas mus myli. Būtent tokia laikysena žadina pasitikėjimą, kad verta imtis sunkių sprendimų savo gyvenime, net tada kai jaučiame, kad tai viršija mūsų jėgas. Mat jei jie atitinka Dievo valią, tai Dievas nepaliks mus be savo pagalbos. Toks savo vertės supratimas apsaugos mus nuo išpuikimo. Neturėsime nuolat rodyti kitiems kokie mes esame geri ir išmintingi.

Kl. J. Spiridovič, V k.

Malda

DIEVO GAILESTINGUMO LITANIJA

Kyrie, eleison!
 Christe, eleison! Kyrie, eleison!
 Kristau, išgirk mus!
 Kristau, išklausk mus!

Tėve, dangaus Dieve, **pasigailėk mūsų!**
 Sūnau, pasaulio Atpirkėjau Dieve,
 Šventoji Dvasia, Dieve,
 Šventoji Trejybė, vienas Dieve,

Dievo gailestingume, besiveržiantis iš Tėvo būties gelmių, **pasitikiu Tavimi!**
 Dievo gailestingume, aukščiausioji Dievo savybė,
 Dievo gailestingume, nesuvokiama paslaptis,
 Dievo gailestingume, iš Švenčiausios Trejybės slėpinio trykštanti versmė,
 Dievo gailestingume, žmogaus nei angelo protu neaprepiamas,
 Dievo gailestingume, iš kurio liejasi gyvybė ir laimė,
 Dievo gailestingume, pranokstantis dangų,
 Dievo gailestingume, stebuklų ir nuostabiausių dalykų šaltini,
 Dievo gailestingume, gaubiantis visą visatą,
 Dievo gailestingume, nužengęs į pasaulį Įsikūnijusio Žodžio Asmenyje,
 Dievo gailestingume, išsiliejęs iš atvertos Jėzaus Širdies žaizdos,
 Dievo gailestingume, kurio kupina Jėzaus Širdis visiems, ypač nusidėjėliams,
 Dievo gailestingume, nesuvokiamas šventosios Ostijos įsteigimu,
 Dievo gailestingume, įkūręs šventąją Bažnyčią,
 Dievo gailestingume, veikiantis Šventojo Krikšto sakramente,
 Dievo gailestingume, mus nuteisinantis per Jėzų Kristų,
 Dievo gailestingume, mus lydintis visą gyvenimą,
 Dievo gailestingume, labiausiai mus apgaubiantis mirties valandą,
 Dievo gailestingume, mums teikiantis amžinąjį gyvenimą,
 Dievo gailestingume, be paliovos su mumis pasiliekančias,
 Dievo gailestingume, nuo pragaro ugnies mus apsaugantis,
 Dievo gailestingume, regimas užkietėjusių nusidėjėlių atsivertime,
 Dievo gailestingume, stebinantis angelus ir nesuvokiamas šventiesiems,
 Dievo gailestingume, pakeliantis mus iš visokio vargo,
 Dievo gailestingume, mūsų laimės ir džiaugsmo šaltini,
 Dievo gailestingume, iš nebūties mus pašaukęs gyventi,
 Dievo gailestingume, visus savo rankų kūrinus apglėbiantis,
 Dievo gailestingume, vainikuojantis visa, kas yra ir dar bus,
 Dievo gailestingume, kuriame visi esame panardinti,
 Dievo gailestingume, išvargintų širdžių švelnus suraminime,
 Dievo gailestingume, vienintele nusivylusiųjų viltie,
 Dievo gailestingume, širdžių atilsi, ramybe išgąsčiuose,
 Dievo gailestingume, šventųjų sielų palaima ir nuostaba,
 Dievo gailestingume, žadinantis pasitikėjimą, kai nematyti vilties,

Dievo Avinėli, kuris naikini pasaulio nuodėmes, atleisk mums, Viešpatie!
 Dievo Avinėli, kuris naikini pasaulio nuodėmes, išklausk mus, Viešpatie!
 Dievo Avinėli, kuris naikini pasaulio nuodėmes, pasigailėk mūsų!

Melskimės.

O amžinasis Dieve, Tavo gailestingumas neįsivaizduojamas ir gailėsčio lobynas neišsemiamas, tad palankiai pažvelk į mus ir būk mums gailestingas, kad ištikus sunkumams neprarastume vilties ir neišsigąstume, bet didžiai pasitikėdami atsiduotume Tavo šventajai valiai, kuri yra meilė bei gailestingumas. Prašome per Kristų, mūsų Viešpatį. Amen.

Seminarijos kronika

- 2011 01 8-13 dienomis, pirmąją savaitę klierikams grįžus po Kalėdų atostogų, Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarijoje vyko pastoracinė savaitė.
- 2011 01 08 seminarijoje apsilankė Lietuvos musulmonų sunitų dvasinio centro – Muftiato – valdybos pirmininkas, muftijus Romas Jakubauskas, kuris trumpai pristatė pagrindinius Islamo religijos aspektus bei papasakojo apie musulmonų bendruomenę Lietuvoje.
- 2011 01 10-11 dienomis Mykolo Romerio Universiteto lektorė Elena Kosaitė-Čypienė vedė seminarą tema „Valstybės teisės pagrindai“.
- 2011 01 12 klierikai lankė Vilniaus miesto ir rajono mokyklas.
- 2011 01 13 seminarijoje svečiavosi Lietuvos policijos kapelionų ir žurnalistų bei leidėjų etikos komisijos narys kun. Aušvydas Belickas. Jis klierikus supažindino su žurnalistų etika, etikos komisijos veikla, žiniasklaidos santykiu su Bažnyčia.
- 2011 01 12-13 dienomis klierikai dalyvavo sausio 13-osios atminimui skirtuose renginiuose, kuriuos vainikavo šv. Mišios Vilniaus Arkikatedroje Bazilikoje už laisvės gynėjus.
- 2011 01 14 šventimų išvakarėse seminarijos bendruomenei susirinkus koplyčioje būsimi diakonai iškilmingai išpažino savo tikėjimą bei visų akivaizdoje prisiekė ištikimybę Dievui ir Bažnyčiai. Po šių apeigų prasidėjo adoracija, kurios metu seminaristai, vadovybės nariai ir propedeutinis kursas visą naktį meldėsi už būsimus diakonus.
- 2011 01 15 Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarijos koplyčioje Jo Ekscelencija vysk. Arūnas Poniškaitis šeštojo kurso klierikams Mindaugui Grendai, Arūnui Kalpakovui, Mozei Mitkevičiui, Stanislovui Valiukevič ir Edgarui Vegiui suteikė diakonato šventimus.
- 2011 01 15 seminaristai dalyvavo šv. Mišiose Vilniaus arkikatedroje, kurių metu buvo iškilmingai pašventintos septynios Dievo Gailestingumo paveikslų kopijos.
- 2011 01 18 seminarijos bendruomenė svečiavosi ortodoksų šv. Dvasios vienuolyne.
- 2011 01 22 seminaristai dalyvavo ekumeninėse pamaldose šv. Jonų bažnyčioje.
- 2011 01 27 seminarijoje lankėsi apaštalinis nuncijus J. E. arkivysk. Luigi Bonazzi.
- 2011 02 01 visa seminarijos bendruomenė lankėsi pas J. E. Kard. Audrį Juozą Bačkį, švenčiantį savo 74-ąjį gimtadienį.
- 2011 02 08 seminarijoje lankėsi Kaišiadorių vyskupas Juozapas Matulaitis, kuris seminaristams skaitė dvasinę konferenciją.
- 2011 02 18 J. E. Kard. Audrys Juozas Bačkis Seminarijos koplyčioje aukojo Šv. Mišias bei sakė pamokslą, o po vakarienės susitiko su penktojo kurso klierikais.
- 2011 02 15 Vysk. Arūnas Poniškaitis aukojo Šv. Mišias seminarijos koplyčioje ir po vakarienės susitiko su seminaristais.

Parengė metraštininkas - kl. R. Moisevič, IV k.

Šypsokimės kartu

Teologinės mintys gimstančios studijų kasdienybėje :)

„Nesusirkime „širdies skleroze“, neužmirškime pirmosios Dievo meilės...”

„Bruno Ferrero pasakėlės - tai lietuvių katalikų „niueidžinimas“ ...

„Dievas yra žmogaus „navigatorius“, nes viską mato ir žino. Jei net „prašokame“ gyvenimo sankryžas, Jis vėl parodo, kur reikia eiti...”

„Kuo „protingesnis“ žmogus, tuo su juo yra sunkiau“ ...

„Patrologija - tai.. praktiškai - „telefonų“ knyga...”

„Yra toks Evangelizacijos būdas - jis vadinasi „stadioninis kalbėjimas“ ...

„Kartais pamokslininkas turi problemų su žodžiu „Amen“ ...

„Jn 6 skyrius yra duonos atsiradimo kombinatas“ ...

„Įdomu, kad galima kalbėti netikinčiai auditorijai „neminint Dievo vardo be reikalo“ ...

Dešimt praktinių patarimų studentams norint patirti dėstytojo gailestingumą :)

1. Užmegzti ilgą ir „ne į temą“ pokalbį...
2. Atnešti kavos „iš aparato“ arba arbatos „iš žolelių“ ...
3. Padėti dėstytojui prijungti projektorių prie kompiuterio...

4. Pakviesti papietauti į seminarijos valgyklą...
5. Visus rašto darbus parašyti ir atiduoti laiku...
6. Egzamino metu „nuoširdžiai“ ieškoti atsakymo į visus keliamus klausimus...
7. Į egzaminą atnešti Gailestingą Jėzų „abrozdėlį“ ...
8. Prisipažinti, kad dėstomas dalykas yra jums išties įdomus ir esminis...
9. Pasidalinti su dėstytoju savo konspektais...
10. Priminti dėstytojui, kad pirma ir paskutinė paskaita yra visada trumpesnė...

Dešimt tinginio gyvenimo taisyklių :)

1. Žmogus gimsta pavargęs ir gyvena tam, kad pailsėtų.
2. Mylėk savo lovą, kaip pats save.
3. Ilsėkis dieną, kad galėtum miegoti naktį.
4. Pamatęs besiilsintį padėk jam.
5. Darbas vargina.
6. Daryk poryt tai, ką turi padaryti šiandien - turėsi 2 laisvas dienas.
7. Jei koks nors darbas Tave vargina - leisk jį padaryti kitam.
8. Ilgas poilsis niekada nebus mirties priežastis.
9. Jeigu atsirado noras dirbti - palauk - praeis.
10. Darbas daro žmogų garbingu, o tinginystė - LAIMINGU.

Redaktorius: Ronald Kuzmickas
Bendradarbis: Tadas Piktelis
Fotografas: Povilas Slaminis

Mūsų adresas:

Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarija
Kalvarių g. 325
LT – 08420 Vilnius
tel. (8 – 5) 279 62 77
www.seminarija.lt